

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

582

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *busvervoer op de bezette Westelijke Jordaanoever* (ingezonden 28 oktober 2014).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 november 2014).

Vraag 1

Kent u het bericht «Palestinians barred from Israeli West Bank buses»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat de door de Israëlische Minister van Defensie aangekondigde maatregel de facto betekent dat Palestijnse arbeiders worden uitgesloten van vervoer met Israëlische bussen op de bezette Westoever? Indien neen, wat zijn dan de feiten? Kunt u toelichten wat de maatregel precies inhoudt en waarom hiertoe is besloten?

Antwoord 2

Dagelijks reizen tienduizenden Palestijnen vanuit de Westelijke Jordaanoever Israël binnen om er te werken. Momenteel mogen zij Israël inreizen via het Eyal checkpoint. Terugreizen naar de Westelijke Jordaanoever is voornamelijk mogelijk via verscheidene doorgangen. Hierbij maken zij veel gebruik van Israëlische openbare buslijnen naar nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever.

De aankondiging van de Israëlische Minister van Defensie betreft een pilot-programma dat de Palestijnse arbeiders verplicht om 's avonds terug te keren bij hetzelfde checkpoint als waar zij die ochtend Israël zijn binnengekomen. De pilot zou vanaf december a.s. bij het Eyal-checkpoint van start gaan. De Israëlische autoriteiten beogen met deze maatregel de transit van Palestijnen in en uit Israël te monitoren, wat de kans op terroristische aanslagen zou moeten verkleinen.

¹ Palestinians barred from Israeli West Bank buses, <http://www.maannews.net/eng/ViewDetails.aspx?ID=735449>, 27 oktober 2014.

Voor zover op dit moment is na te gaan lijkt er geen sprake te zijn van een verbod voor Palestijnen om te reizen met Israëlische buslijnen. Palestijnse arbeiders hebben volgens de Israëlische wet het recht gebruik te (blijven) maken van het openbaar vervoer op de Westelijke Jordaanoever en in Israël. Het Eyal-checkpoint ligt echter niet in de buurt van dichtbevolkte Israëlische nederzettingen en is geen bestemming van de Israëlische buslijnen. Daardoor zullen naar verwachting veel arbeiders zich genoodzaakt zien alternatief vervoer te gebruiken voor de terugreis. De Israëlische Minister van Defensie zou opdracht hebben gegeven om hiervoor een oplossing te vinden. Er is nog geen officieel besluit genomen. De Israëlische procureur-generaal heeft direct na de aankondiging en uit eigen beweging de Minister van Defensie om opheldering gevraagd. De Israëlische Minister van Justitie heeft de procureur-generaal gevraagd de rechtsgeldigheid van de aangekondigde maatregel te onderzoeken.

Vraag 3, 4

Deelt u de opvatting van de Israëlische mensenrechtenorganisatie B'Tselem dat de maatregel een vorm van «rassenscheiding» betreft? Kunt u uw antwoord toelichten?

Bent u bereid bij uw Israëlische collega's opheldering hierover te vragen en het belang te benadrukken dat geen discriminerende maatregelen worden genomen? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 3, 4

Naar aanleiding van de berichtgeving heeft de ambassade bij de Israëlische autoriteiten om een toelichting gevraagd en benadrukt dat Israël als bezettende mogendheid de plicht heeft om de belangen van de Palestijnse bevolking in overeenstemming met het humanitair oorlogsrecht te behartigen, en dat Israël gehouden is om de mensenrechten, waaronder het verbod op discriminatie, van degenen die binnen zijn rechtsmacht vallen te verzekeren. Het kabinet is nu in afwachting van het antwoord van de Israëlische Minister van Defensie op het verzoek van de procureur-generaal teneinde meer duidelijkheid te verkrijgen over de aangekondigde maatregel. De berichtgeving geeft aanleiding om de situatie in de tussentijd kritisch te blijven volgen.